

Warszawa, dnia 1 kwietnia 2020 r.

Departament Nadzoru Administracyjnego

DNA-II.053.1.2020

dot. II.511.256.2020.MM

Pan
Marek Łukaszuk
Dyrektor
Zespołu Prawa Karnego
w Biurze
Rzecznika Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Dyrektorze,

W odpowiedzi na wystąpienie z dnia 23 marca 2020 r., znak II.511.256.2020.MM, zawierające prośbę o udzielenie informacji w związku z uzyskaną przez Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich informacją o odwoływaniu posiedzeń dotyczących zażaleń na postanowienia w przedmiocie zastosowania lub przedłużenia tymczasowego aresztowania w Sądzie Apelacyjnym w Warszawie, uprzejmie przedstawiam, co następuje:

W związku z rozprzestrzenianiem się na terenie kraju wirusa SARS-CoV-2 (koronawirusa) Ministerstwo Sprawiedliwości podjęło i podejmuje szereg czynności związanych z funkcjonowaniem sądów powszechnych i wojskowych. W ramach tych działań w dniu 12 marca 2020 r. skierowane zostało do prezesów sądów apelacyjnych i prezesów wojskowych sądów okręgowych pismo znak DKO-VII.506.25.2020, zawierające rekomendację tzw. spraw pilnych, wymagających rozpoznania w trybie niecierpiącym zwłoki. Wśród tych spraw na pierwszym miejscu umieszczono sprawy w przedmiocie zastosowania i przedłużenia tymczasowego aresztowania, jak również inne dotyczące osób pozbawionych wolności lub w których może dojść do decyzji procesowej powodującej ograniczenie ww. prawa obywatelskiego, np. sprawy, w których orzeczono środek zabezpieczający w postaci pobytu w zakładzie psychiatrycznym, o zastosowanie środka detencyjnego w postaci umieszczenia cudzoziemca w strzeżonym ośrodku lub zastosowania aresztu dla cudzoziemców.

Prezesi sądów powszechnych i sądów wojskowych, na podstawie m.in. wskazanej rekomendacji, wydali stosowne zarządzenia mające zapewnić bezpieczeństwo w sądach.

Prezes Sądu Apelacyjnego w Warszawie zarządzeniem z dnia 16 marca 2020 r., nr 20/20 polecił przewodniczącym wydziałów ww. sądu zdjęcie z wokandy wszystkich terminów rozpraw i posiedzeń jawnych wyznaczonych w okresie od 13 marca 2020 r. do 31 marca 2020 r., za wyjątkiem spraw, w których uznaje się konieczne przeprowadzenie rozpraw i posiedzeń jawnych (tzw. sprawy pilne), wśród których wskazano m. in. sprawy o zastosowanie i przedłużenie tymczasowego aresztowania, zaś w kolejnym zarządzeniu z dnia 23 marca 2020 r., nr 26/20 przedłużył stosowanie ww. polecenia na miesiąc kwiecień 2020 r. – za wyjątkiem spraw pilnych.

Jednocześnie Prezes Sądu Apelacyjnego w Warszawie i Dyrektor tego sądu podjęli działania organizacyjne mające na celu rozpoznanie w pierwszej kolejności spraw pilnych, o czym poinformowali Ministerstwo Sprawiedliwości w piśmie z dnia 19 marca 2020 r., znak: D-741-59/20.

W związku z przedstawioną w wystąpieniu prośbą o zweryfikowanie informacji, czy posiedzenia dotyczące zażaleń na zastosowanie lub przedłużenie tymczasowego aresztowania w Sądzie Apelacyjnym w Warszawie są odwoływane, tut. Departament, w ramach sprawowanego przez Ministra Sprawiedliwości zewnętrznego nadzoru administracyjnego nad działalnością sądów powszechnych, poczynił stosowne ustalenia. Z uzyskanej informacji wynika, że posiedzenia w sprawach zarejestrowanych w repertorium „AKz”, tj. dotyczących zażaleń na postanowienia o zastosowaniu i przedłużeniu tymczasowego aresztowania, wyznaczone na II połowę marca 2020 r., zostały odwołane z uwagi na stosunkowo małe sale rozpraw, w których miały się odbyć, co powodowało brak możliwości zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego sędziów, protokolanta i stron z uwagi na konieczność zachowania bezpiecznych odstępów. Wszystkie te sprawy zostały następnie wyznaczone na: 30 i 31 marca 2020 r. oraz 3, 6 i 8 kwietnia 2020 r. do rozpoznania w salach o większej powierzchni, zapewniających bezpieczeństwo zdrowotne ww. osób, a obecnie nie ma żadnej niewyznaczonej sprawy tej kategorii.

Mając na uwadze powyższe, w aspekcie sytuacji związanej z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (koronawirusa) oraz ogłoszeniem stanu epidemii, działania Prezesa Sądu Apelacyjnego w Warszawie, realizującego spoczywający na nim obowiązek zapewniania bezpieczeństwa w budynkach sądów, uznać należy za prawidłowe. Nie zachodzi zatem obecnie potrzeba wdrożenia dodatkowych czynności w ramach zewnętrznego nadzoru administracyjnego.

Końcowo wskazuję, iż sprawy w przedmiocie tymczasowego aresztowania, jako dotyczące wolności osobistej człowieka, traktowane są jako priorytetowe z uwzględnieniem oczywiście dynamicznie rozwijającej się sytuacji w kraju.

Z poważaniem,

Paweł Zwolak

Dyrektor

Departamentu Nadzoru Administracyjnego

(podpisano elektronicznie)